

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Progressio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Accidit vero ut Caprificus in Nedes fluvii ripa nata, ramos eo usq; declinarit, ut aquis profluentibus rami alluerentur: quod cum Thæoleus vates animadvertisset, instare dixit Messeniorum exitium ut oraculo Pythio prædictum fuerat. Rem tangit Pausanias, quarto. Sed cur ficum Idumæam dicere contemur, ad quam Aserior noster à Bethànìa rediens, fructum ex ea capturus accessit, famelicebat enim. verum cum fructum in ea nullum invenisset, arborem devovit, ne ullo unquam tempore fructum ferret. Sane mystice factum hoc, ut tam multa alia; nimirumq; ficus hæc populus Judaicus erat, ad quem famelicus Dominus venit; in quo cum nihil præter quandam speciem vitalem sine ullo profectu comperisset, cum in æternam perfidiam execratus est. Fructum enim ipse è synagoga quæsierat, quem nullum invenit; quia ea, ut inquit Gregor. folia legis habuit, sed fructum operis non habebat, de qua dicitur ait Euthy. ab Abacunte, ficum fructum non allaturam. Quod vero per tres annos frustra quæsitus fuerit hic fructus; Eucherius tria vult tempora intelligi, ante legem, sub lege. & gratiæ tempore, quibus Judæi ipsi fuerint semper à Domini præceptionibus alieni, & nullum boni operis fructum protulerint. Eodem ritu quod ait Dominus Nathanaëli: *Cum esses sub ficu, vidi te: quippe cum in originali labe. Judæorum ritu confisteres, adieci animum ut te redirem.*

*Mat. 6. 17.
Mat. 6. 17.
Ficus Idumæa.
Nades fluvii
Thæoleus
Bethànìa
Aserior
Bethànìa
synagoga
Gregor.
Euthy.
Abacunte
Nathanaëli
Dionysius*

FATUITAS. CAP. XXXI.

Etycomorus aliquid habet hieroglyphicum, quam Zachæus inscendit: nam arbor ea cum sit fatuus, indicat eos, qui, ut Eucherius refert, mundi sapientiam humiliter sectati, eligunt, mox Dei sapientiam subtiliter aspiciere. Prudenter enim ait is, sycomorum ascendimus, si proinde eam que divinitus præcipitur, laudabilem & sapientem fatuitatem tenuerimus. Quid enim inter mortales insipientius, quam amissa non querere, posse sola largiri, sapientibus relaxare, nullam pro acceptis injurias injuriam reddere, sed juxta præceptum Dominicum, in omnibus præstare patientiam?

Zachæi sycomorus.

CONTEMPTIBILIS. CAP. XXXII.

Cæterum quod ad opera ex ficu facta pertinet, Græci ficulneum pro imbecillo & contemnendo ponunt, quo significato Sermionibus apud Horatium:

Serm. lib. 10. Satur. 7.

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum:

hoc est, minimi pretii, minimiq; usus, de quo scilicet faber merito ambigeret, facere etne scamnum an simulacrum pudendum, Deum omnino despiciatissimum, nam fici materia paucissimis est, & iis admodum exiguis fabricis idonea. Eoq; spectat proverbium de Mandronis navi, quæ ficulnea fuerit: cum is notatur, quatenusissima olim re angustoque patrimonio despiciabilis, ad amplissimos honores emergerit, nihil tamen venerabilior habitus ob insolentiam importunamq; superbiam, qua sese intemperantius efferat. Nam Mandro, ut pleriq; alii, à remis ad imperium venit, neq; ob id tamen ullam affectus est auctoritatem. Ita deniq; veteres per ficinomen nullius frugis hominem, imbecillum & abjectum significabant: nam & Græci olim hunc *ἀργυροκόμοι*, dixere, ut apud Theocritum Ergatis, & apud Aristophanem sæpius invenias. Et nunc quoq; vulgus stupidos & ineptos, ficones appellat.

*oviniq; avis
Aristoph. in Pluto
Sicis
ovinos, Deum
ficulneum
ἀργυροκόμοι
quæ ficulneum
norum sub-
virum, &*

BACCHUS SYCITES. CAP. XXXIII.

Iacedæmonii ficum à Baccho inventam opinantur, eaq; de causa eum Sycitem nomine, ut Sossibius tradit, coluere. Apud Naxios simulacra ejus nunc ex vite nunc ex ficu fieri solita sunt. Milichius nonnullis appellatus Bacchus, quod Milica pro Ficus nonnumquam accipiuntur. Et Dionysius præter vini amphoram, & vitem, quæ præferbatur, & præter hircum qui trahatur, cophinum etiam gestare mos erat, in quo carica forent: author in Moralibus Plutarchus.

*in Ficus
Sossibius
lignum
ficulneum*

PROGRESSIO. CAP. XXXIV.

VT vero ad folium revertamus, quod Thrion appellatur, progressionis olim signum fuit. Veteres aliquo profecturi ficulna folia suspendebant progressionis cæremonia, atq; ita sibi auspiciatum fore augurabantur. Ea autem de causa Thrion dicitur hujus arboris folium, ut interpretes Theocritiani cum veris-

*Ficus enim
folia ei fa-
era, propter
Sycen in fi-
critiani
cum veris-*

critiani volunt, quod in tres partes divisum est, visendo inter utrasque partes intervallo, scribitur de
trion tenui, & thron aspirata, atq; etiam thriambon, quin & *Sein* dicunt hujusmodi folia collige-
re, & in aliquem usum parare.

SEPTENTRIO. CAP. XXXV.

*Thron in
Serapidu
Ostridug
sacru.*

PARabatur autem Thron religiose admodum Serapidis Osiridisq; sacris, gestamen scilicet folio-
um, quod capiti superponeretur gestandis hydris aut calathis commodum, eratq; illi suum etiam
significatum: siquidem & Regem, & Septentrionalera regionem, polum quippe Arcticum, perin-
tortille gestamen hujusmodi intelligebant. Regem, quia polum cœlorum omnium rotatum regere
videtur: & circulus ille foliaceus in gerulicapite orbiculum Arcticum exseribit, ab axis illius quippe
oculis est similitudine.

GENITALE. CAP. XXXVI.

QUinetiam præter motum, cujus primarias partes illi tribuebant, ferum etiam omnium semina in-
de demitti plerique veterum magno ex argumento arbitrati sunt: inde enim a thion esse prin-
cipium, quæ Mathematici veteres lacissime disseruerunt: quocirca Thron cum & humoris redun-
dantiam, ob viridis crassiq; folii viriditatem, & motum omnium, ob convolvibilem texturam signifi-
caret, pari quadam natura cum genituali æstimabatur, atq; ejus esse simulacrum videbatur, uberrate
scilicet humoris & motu ad procienda genitura principia convenientibus. Sed hæc in Serapidis ca-
latholocupletius.

DELECTATIO. CAP. XXXVII.

*Cur Ada-
mus se sci
foliis vela-
vit, & E-
vam.*

HUjus generis fuisse prædicant Adami pomum, præter ipsius Dei præceptum nimis expectum:
id enim delectationem & voluptatem, quæ sensu percipitur, significasse plerique Theologorum
docuerunt. Nihil enim mentem nostram è tranquilla Paradisi statione facillime exturbat, quam nimia
voluptatum consecratio. Is tamen suæ prævaricationis amaritudine exacerbatus, fici foliis semet ve-
lare pudoremq; obtegere properavit. Ficum enim fuisse tradit Irenæus. Tertullianus autem ea re
super ait: quod in novo corpore indebitum adhuc pudori erat protegere festinans, ficulnis foliis
interim circumdat. Ad hoc addit Irenæus, non alterius arboris aut herbe, quæ mollior tactu esset,
ad indicandum penitentia duritiem atque cruciatum, propter scabritiem scilicet & asperitatem, qua
folium hujusmodi præditum est. Et quia cingulum id, & sibi & uxori suæ circumligavit, nonnulli re-
ponunt, ut petulantem carnis impetum retundere se polliceretur, id veluti continentia frænum ad-
hibuisse: quoniam scilicet stolam eam, quam habuerat à Spiritu sanctitatis, amiserat, eo
tegmento, quod nullam prorsus delectationem afferre posset, sed morderet potius ac pungere,
uteretur.

FOLIA RELIQUA. CAP. XXXVIII.

*Hierem. 4
9. Aenel. 6*

*Cur ficus
causa fue-
rit exi-
nis Carthae
genitici
Plut. in vi-
ta Catona.*

Folia vero reliqua Divinis in literis pro ipsa, ut ita dicamus, legis litera hieroglyphicè accipiuntur:
quia quemadmodum arborum fructus foliis velatur ac tegitur, ita sub legis litera spiritus
occultatur. Idcirco nos, ait Hesychius, literæ folium aperimus, ut qui latet interius fructus spiritus
inveniamus, de quo Hierem *Si vindemiatores ingressi fuissent in te, saltem reliquissent racemum tuum.*
Et Virgilianus Aeneas apud Sybillam, cum ambages & verborum involuera cupiat evitare, & rerum
eventa aperte sibi declarari comprecetur, quod folia omnia conturbarent, id unum orat: *Folium tan-
tum ne nomina manda.* Sedenim quantum pertinet ad voluptatem, de qua satis, cum hoc ipsum ar-
gumentum sequeremur, in Serpentis commentario disputatum. Illud hæc potius memorabo, ficum
non eorantum rerum primordio humano generi calamitatem & assiduos labores attulisse, verum
annis volventibus in causa fuisse, cur potentissima opulentissimaq; regna duo ad internecionem usq;
corruerint, Carthagini Imperium, & Romana potentia. Carthago quidem, quia ficum ex hortis
suis decerpit: velocissima festinatione tertio post die Romæ representavit: doluitque Cato, & in
Senatu